

Mars 2025
J. J. Ugland AS

Fagnotat Naturressurser

Nymo, Vikkilen
PlanID 382, Grimstad kommune

COWI

Fagnotat Naturressurser

Oppdragsnr.

A288939

Dokumentnr.

Versjon

1.0

Utgivelsesdato

31.03.25

Beskrivelse

Utarbeidet

FRSGX

Kontrollert

ADBN

Godkjent

HEGD

Innhold

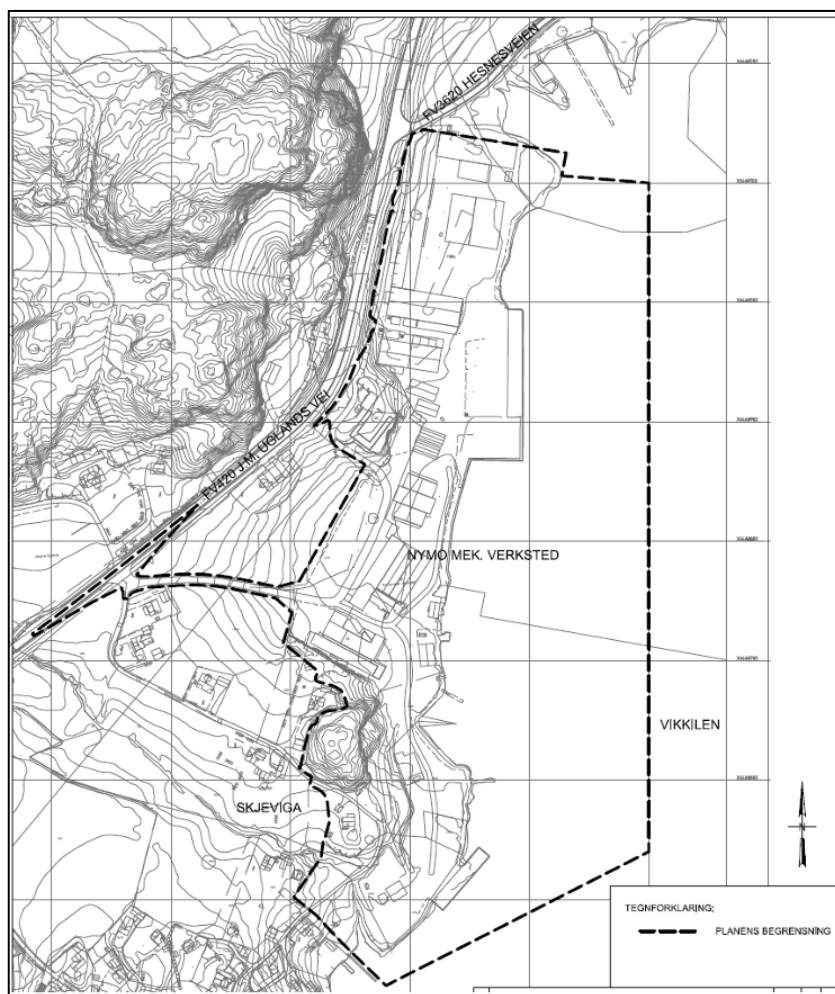
1	Bakgrunn	4
2	Jordbruk.....	5
2.1	Avbøtende tiltak	9
2.2	Konsekvenser av tiltaket.....	9
3	Utmark	10
3.1	Konsekvenser av tiltaket.....	10
4	Fiskeri.....	11
4.1	Avbøtende tiltak	12
4.2	Konsekvenser av tiltaket.....	12
5	Vannressurser	13
5.1	Konsekvenser av tiltaket.....	13
6	Mineralressurser	14
6.1	Konsekvenser av tiltaket.....	15
7	Oppsummering.....	16
8	Referanser	17

1 Bakgrunn

I Vikkilen, Grimstad kommune, er det igangsatt reguleringsplanarbeid for å utvide kaifronten, endre arealformål fra bolig til industri og legge om Båttstøveien. Tiltakshaver er Nymo AS og J. J. Ugland AS. I den forbindelse bistår COWI med utredninger for ulike fagtema. Denne rapporten redegjør for virkningene av tiltaket på naturressurser.

I tråd med vedtatt planprogram for reguleringsplanarbeidet, blir tema naturressurser ikke særs konsekvensutredet. For å belyse temaet er det dog tatt utgangspunkt i metodikken i håndbok V712 *Konsekvensanalyse* (Statens vegvesen, 2021), der tema naturressurser omfatter jordbruk, reindrift, utmark, fiskeri, vann og mineralressurser. Det er ingen kjente området i dag som anvendes til reindrift i Agder fylke, og derfor er temaet utelatt fra fagnotatet. Kunngjøringskart med planavgrensning er vist i Figur 1.

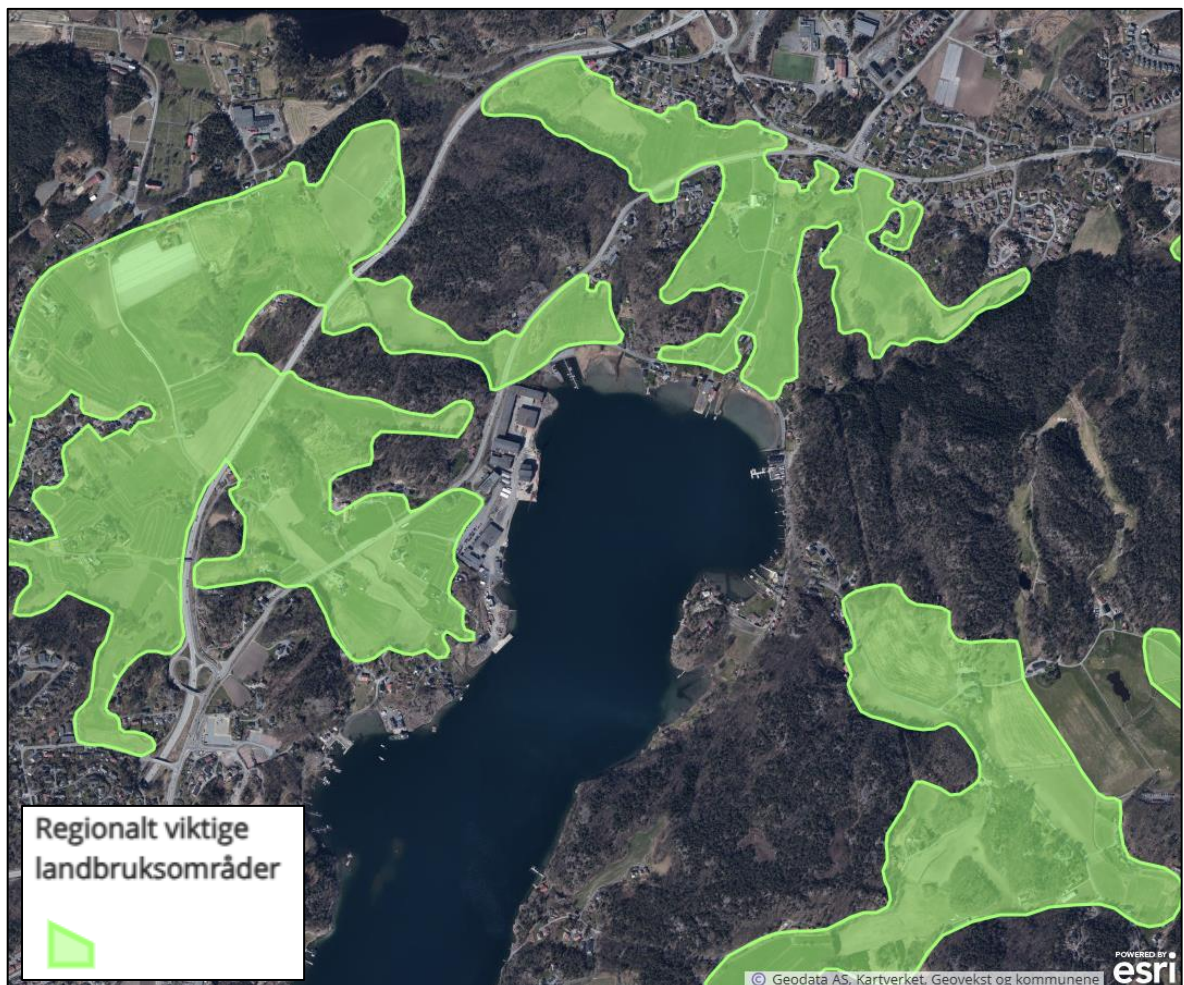
Reguleringsplanforslaget legger opp til en endring av totalt 545 m² LNF-formål i gjeldende reguleringsplan, som er endret til andre formål: 265 m² til vegformål/annen veggrunn teknisk; 84 m² til annen veggrunn grøntareal; 133 m² til grønnstruktur og 63 m² til industri/lager. Kun deler av LNF-formålet fra gjeldende plan er i dag nyttet til dyrket mark.

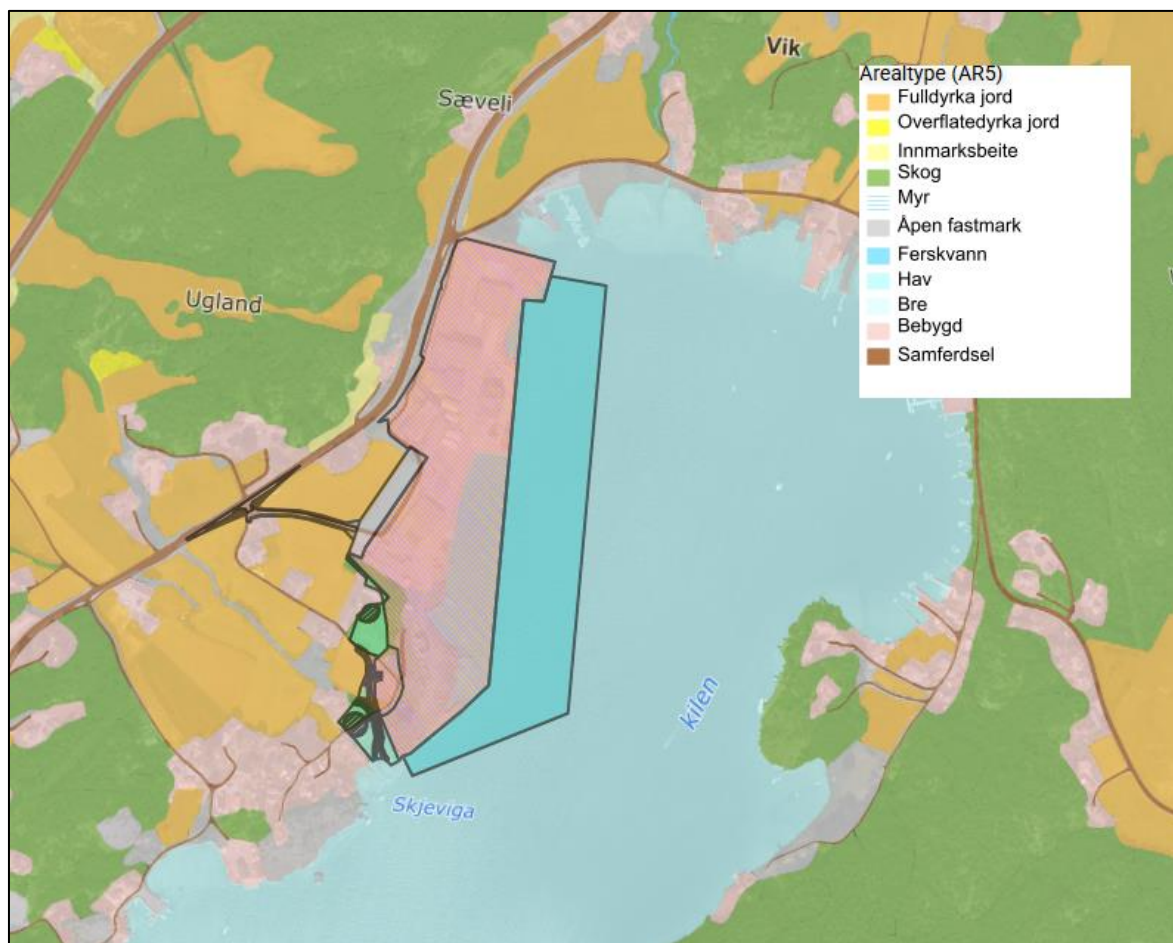
Figur 1: Kunngjøringskart med planavgrensning

2 Jordbruk

Det er et nasjonalt mål om at den årlige omdisponeringen av matjord skal holdes under 2000 dekar innen 2030, som fastsatt av Stortinget (Regjeringen 2023). Tiltaksområdet er omringet av regionalt viktige landbruksarealer (Figur 2). Ifølge NIBIO sin oversikt over arealressurs hovedklasser (arealtype, AR5) består området rundt tiltaksområdet primært av fulldyrka jord, skog og bebyggelse (Figur 3).

Figur 2: Regionalt viktige jordbruksområder. Kilde Areal- og transportplan for arendalsregionen (Agder fylkeskommune, 2019)

Figur 3: Oversikt over arealtype (AR5) i planområdet og omegn. Kilde: (NIBIO 2025)

Ifølge Statens vegvesen sin handbok V712 omhandler tema jordbruk både eksisterende jordbruksareal og mulig dyrkbar jord. De tilgrensende landbruksområdene til planen er i hovedsak fulldyrka mark, som har verdivurderingen stor og svært stor (Figur 4).

Det planlagte tiltaket vil påvirke landbruksarealer. Sørvest i tiltaksområdet vil Båstøveien legges om, i kontakt med områder som i dag er fulldyrka. Dette området, markert med rød sirkel, er antatt å ha stor verdi som jordbruksareal (Figur 4).

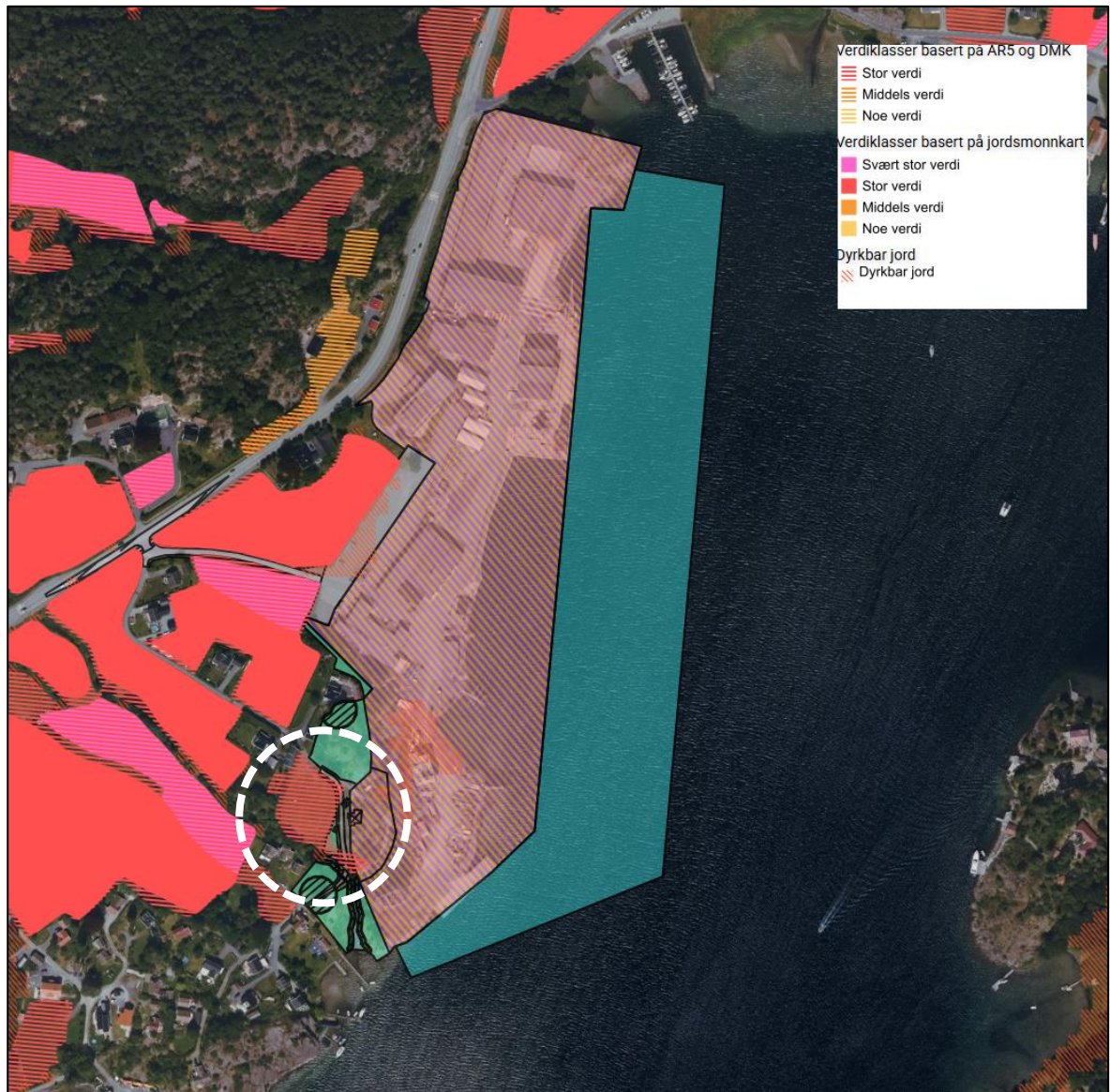
Tabell 1: Reguleringsformål til rapportering i KOSTRA

Reguleringsformål til rapportering i KOSTRA	Dyrka jord	Dyrkbar jord	Sum dyrka og dyrkbar jord	Annet areal	Sum
Annen bebyggelse og anlegg	0,1	2,8	2,9	87,1	90,0
Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone	0,0	0,0	0,0	67,3	67,3
Grønnstruktur	0,2	0,0	0,2	5,6	5,8
LNFR som ikke skal rapporteres (nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	1,5	1,5	3,0	5,1	8,1
I alt	1,8	4,3	6,1	165,1	171,2

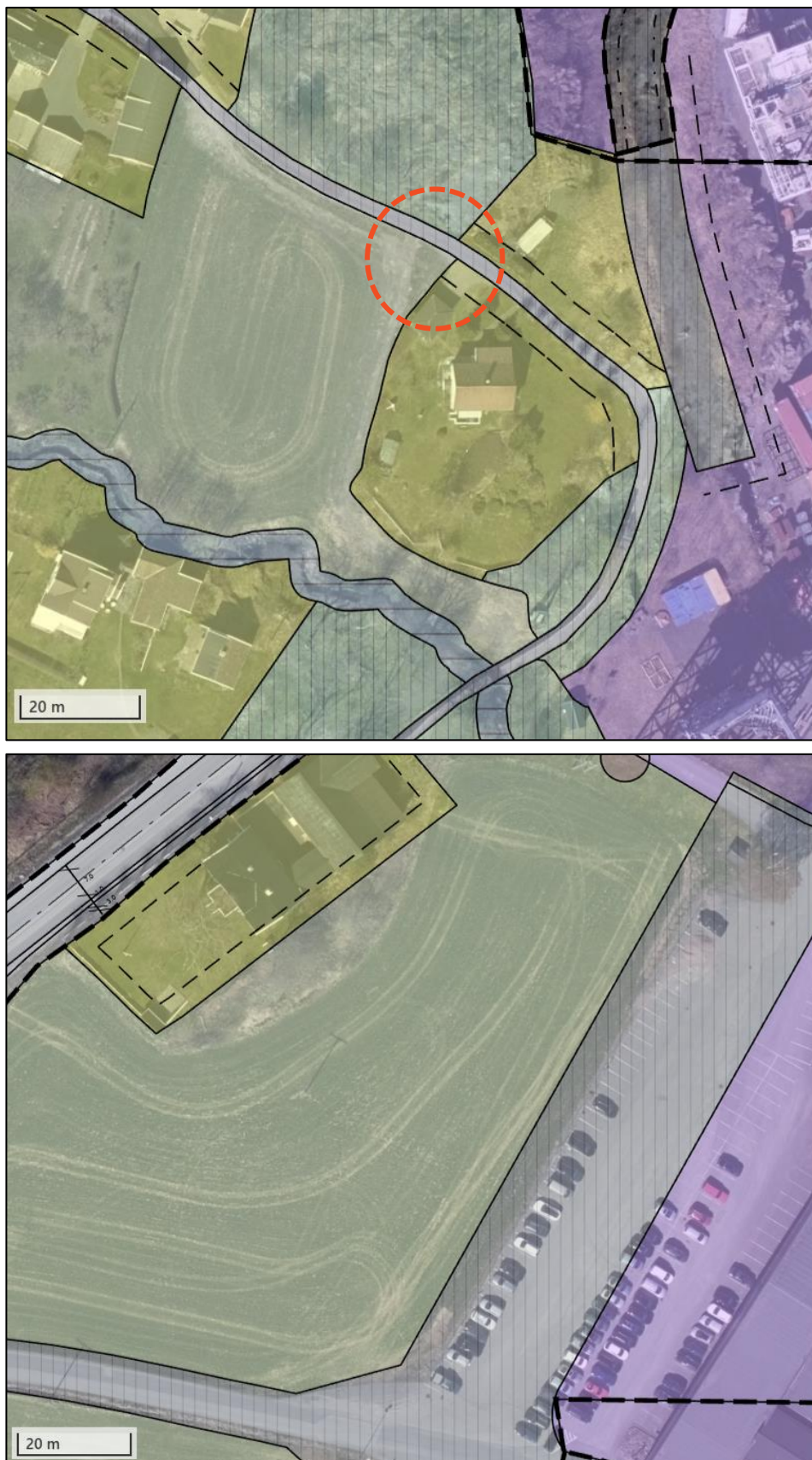
Ut fra informasjon oppgitt i KOSTRA er arealet som vil bli påvirket av tiltaket på 6,1 dekar, som innebærer omlegging av Båstøveien samt flere mindre arealbeslag (Tabell 1). I realiteten er de landbruksområdene som blir berørt av planforslaget noe mindre (Figur 5). Langs Båstøvegen er adkomstveg til dyrket mark registrert som fulldyrket, og område under eksisterende parkeringsareal

mot J. M. Uglands vei er registrert som dyrkbar jord. I tillegg medregnes landbruksområder, som i gjeldende reguleringsplan er avsatt til parkeringsformål, og som ikke vil bygges ut grunnet kvikkleire i grunnen, som beslag av dyrket mark i KOSTRA.

Omlegging av Båtstøveien vil medføre noe konsekvens for jordbruksareal. Noe jordbruksareal vil bli omdisponering til veiformål, dermed beslaglegges arealene varig slik at disse ikke kan tas i bruk som landbruksareal igjen.

Figur 4: Jordkvalitet på nærliggende jordbruksareal. Tiltakets konflikt med landbruksareal er markert med hvit sirkel. Kilde: (NIBIO 2025)

Figur 5: Oversikt over landbruksområder og gjeldende reguleringsplaner. Nordøstlig hjørne av eksisterende landbruksområde vil bli påvirket av omlegging av Båttøveien (oransj sirkel, over). Eksisterende landbruksområde langs parkeringsareal er i gjeldende plan regulert til parkeringsformål, og regnes dermed som nedbygging i KOSTRA (under). Kartgrunnlag fra Grimstad kommune/Origo.

2.1 Avbøtende tiltak

Avbøtende tiltak som burde vurderes er å redusere skråningsutslag på sideterreng, eventuelt benytte mur for å redusere arealbeslag av jordbruksareal. Alternativt kan en også vurdere å slake ut skråningene, slik at det kan dyrkes inn til vegen. Flytting av matjordlaget der veien skal omlegges, burde også vurderes.

2.2 Konsekvenser av tiltaket

Konsekvensgraden av at området har *Stor verdi* og påvirkningsgraden *noe forringet* tilsvarer konsekvensgrad *noe forringet* for jordbruk, på grunn av mindre omdisponering foreslås, og det kun berører kant av et mindre jordbruksareal.

3 Utmark

Grimstad har utmarksressurser i form av beite, innlandsfiske og jakt. Det nærmeste utmarksbeite til tiltaksområdet ligger over 10 km i luftlinje unna, det er derfor ingen konflikt mellom tiltaket og utmarksbeite (Figur 6).

Det er gitt allmenntillatelse til sjøfugl-, mink- og kråkejakt fra 10. september til 28. februar i hele fylket, og på utvalgte områder i Agder-skjærgården (Agder Fylkeskommune 2025). Tiltaksområdet ligger flere kilometer fra nærmeste jaktområde og vil dermed ikke komme i konflikt med denne jakten.

Ifølge en fagrapport utarbeidet av Faun (Åsan, et al. 2024) ble det anbefalt å gi fellingstillatelse på 35 elg og 46 hjort i Grimstad kommune for jaktseasonen 2024. Til sammenligning ble det ifølge SSB felt 1171 elg og 1818 hjort i Agder fylke i jaktseasonen 2024–2025 (SSB 2025). Gitt tiltakets plassering, og den lave kvoten i kommunen, er det lite sannsynlig at jaktressurser vil bli påvirket av tiltaket.

Det finnes ingen registreringer av fallvilt i Hjorteviltregisteret innenfor tiltaksområdet. Nærmeste registreringen er på østsiden av Vikkilen. Tiltaksområdet ligger i nærheten av boligbebyggelse og industri, og anses derfor ikke som et relevant område for jakt. De omkringliggende områdene består hovedsakelig av vei, industri, landbruksareal og boliger.

Grimstad kommune har flere lett tilgjengelige vann for innlandsfiske, men ingen av disse ligger i nærheten av tiltaksområdet. Tiltaket vil derfor ikke ha noen innvirkning på innlandsfiske.

Figur 6: Oversikt over utmarksbeite nær tiltaksområdet. Hentet fra (NIBIO 2025)

3.1 Konsekvenser av tiltaket.

Konsekvensen av tiltaket vil være *ubetydelig endring* for utmarksressurser.

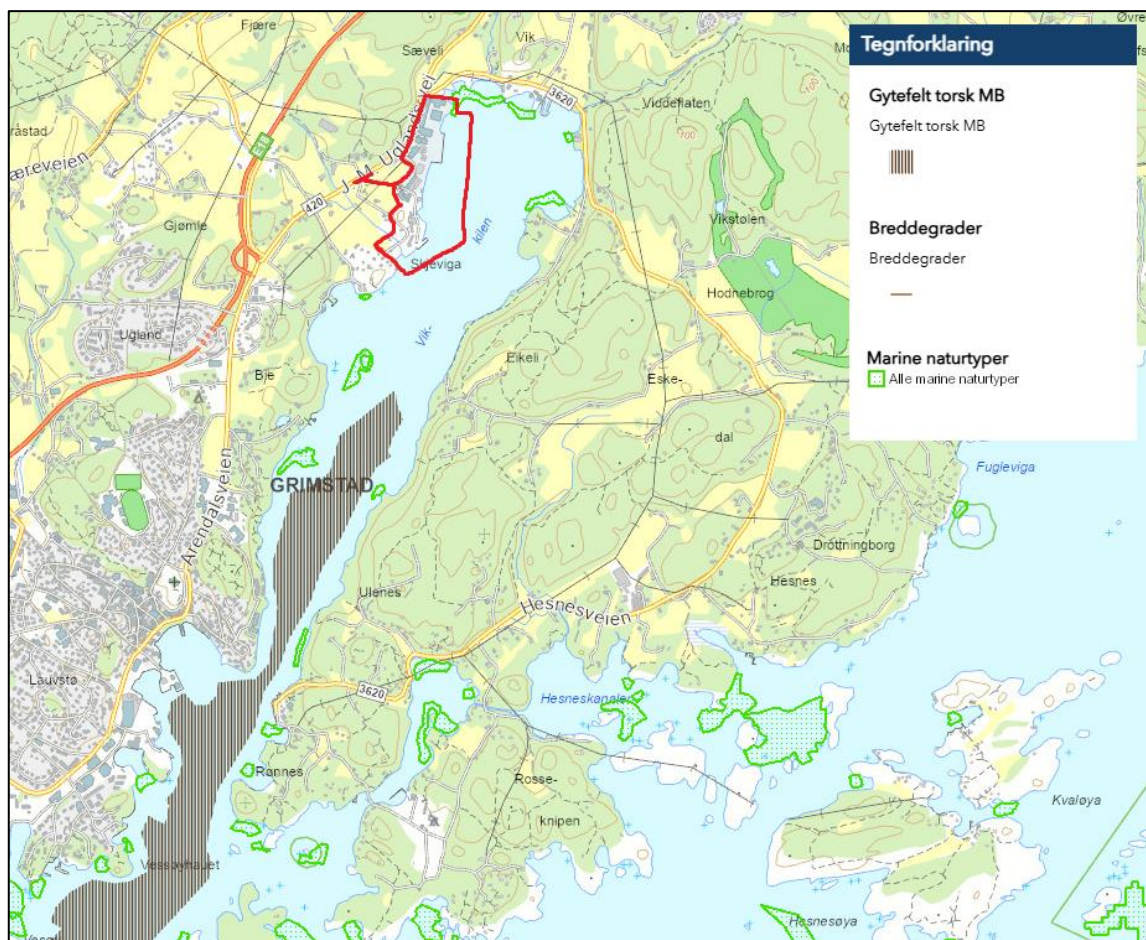
4 Fiskeri

Tiltaket ligger innerst i fjorden Vikkilen. Fjorden er rundt 3 km lang og ifølge Yggdrasil har fjorden en maksimal dybde på 40 m, men innerst ved tiltaket er maksimal dybde på rundt 15 m (Fiskeridirektoratet 2025).

Det er ingen fiskeplasser for aktive eller passive redskaper registrert i fiskeridirektoratets karttjeneste Yggdrasil, men kan ikke utelukke at området anvendes av hobbyfiskere eller sporadisk fiske. Bedriften som driver i området oppgir at det er merkede ankringsplasser i Vikkilen, men at disse ikke vil komme i konflikt med tiltaket.

I Vikkilen er det registrert flekkvis forekomster (30–50 m²) av lokalt viktig ålegress (Figur 7). Disse forekomstene ble registrert i 2007. I 2016 ble forurensede områder innerst i Vikkilen tildekket med rene masser, og en undersøkelse utført av NIVA i 2021 viste at miljøforholdene i fjorden var forbedret. Rapporten nevnte imidlertid ikke forekomster av ålegress (NIVA 2021). På bakgrunn av tidligere registreringer antas det at ålegresset fortsatt er til stede i Vikkilen i dag.

Ifølge håndbok V712 er ålegress et eksempel på områder som har stor verdi både for biologisk mangfold i havet, og som nøkkelbiotop for yngel og er dermed svært viktig som grunnlag for høstbare naturressurser. Slike arealer vil derfor få middels til stor verdi for temaet naturressurser.

Figur 7: Oversikt over nærliggende marine naturtyper og gytefelt for torsk. Hentet fra (Fiskeridirektoratet 2025). Tiltaksområdet vist i rødt.

Ålegress er regnet som et viktig oppvekstområde for torsk (Miljødirektoratet 2025) og verdien må derfor ses i sammenheng med nærliggende gyteområder. Lengre ut mot havet er det registrert regional viktig gytefelt for torsk med gytefeltverdi 5. Det er sannsynlig at torsken også gyter og oppholder seg lenger inn i viken.

En fagutredning fra NIVA for Oslo kommune (NIVA 2022) viser at restaurering av ålegrasenger ofte er utfordrende. Det er derfor avgjørende å beskytte eksisterende ålegrasenger, spesielt i områder hvor arten er i tilbakegang. Restaurering bør kun vurderes som en siste utvei for å kompensere for nedbygging i kystsonen.

4.1 Avbøtende tiltak

Fiskeridirektoratet anbefaler at særlig støyende arbeid i eller nær sjø gjennomføres høst og vinter, når livet i sjøen er mest i ro. Dette gjelder spesielt større utfyllinger i sjø og sprengningsarbeid, også på land nær sjø. For å unngå påvirkning på kysttorskens gyte- og larveperiode bør den mest intense anleggsaktiviteten unngås i perioden februar–mai.

Reguleringsplanforslaget sikrer i planbestemmelser at anleggsarbeid ikke skal gjennomføres i gyte- og larveperioden av året, for å hensynta dette.

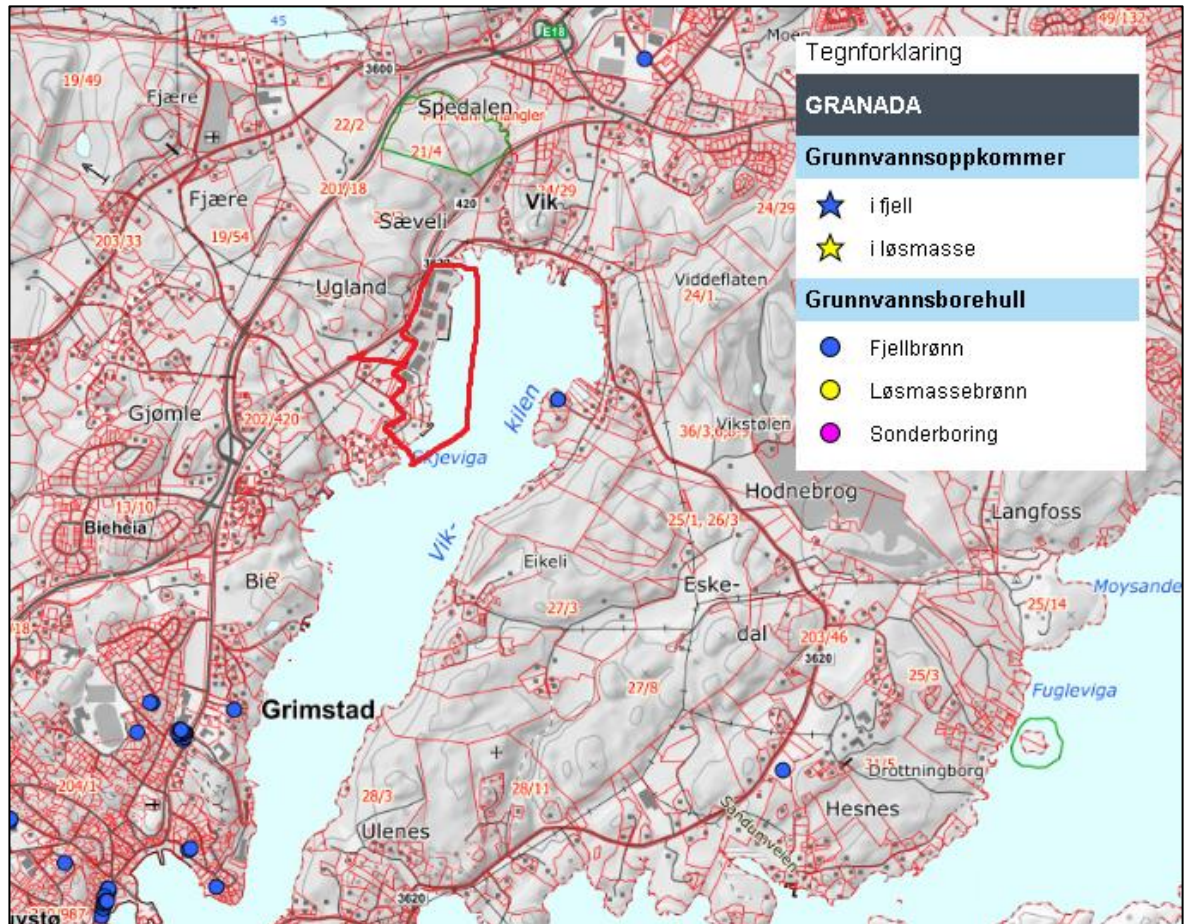
Det er i de offentlige kartdatabasene registrert forekomster av Ålegress i områder innenfor gjeldende reguleringsplan for Nymo, men disse er ikke verifisert de siste årene. Dersom det påvises ålegress innenfor områdene der det planlegges utvidelse av verftsområdet, er det behov for avbøtende tiltak. Det kan vurderes å flytte ålegress som et avbøtende tiltak. Det finnes pågående restaureringsprosjekter for ålegrassamfunn i Sverige og Danmark som kan gi relevant kunnskap for slike tiltak.

4.2 Konsekvenser av tiltaket

Påvirkningsgraden av tiltaket vurderes som *noe forringet* ettersom utvidelser av verft- og havneområde vil redusere oppvekstområdet til torsk og annen fisk i viken.

5 Vannressurser

Det foreligger ingen registrerte forekomster av grunnvannsborehull eller grunnvannsoppkommer innenfor tiltaksområdet (Figur 8). Den nærmeste forekomsten er en fjellbrønn som ligger på østsiden av vika. Lengre unna tiltaksområdet er det flere fjellbrønner som anvendes til energiformål. Tiltakas er ikke i konflikt med eksisterende vannressurser.

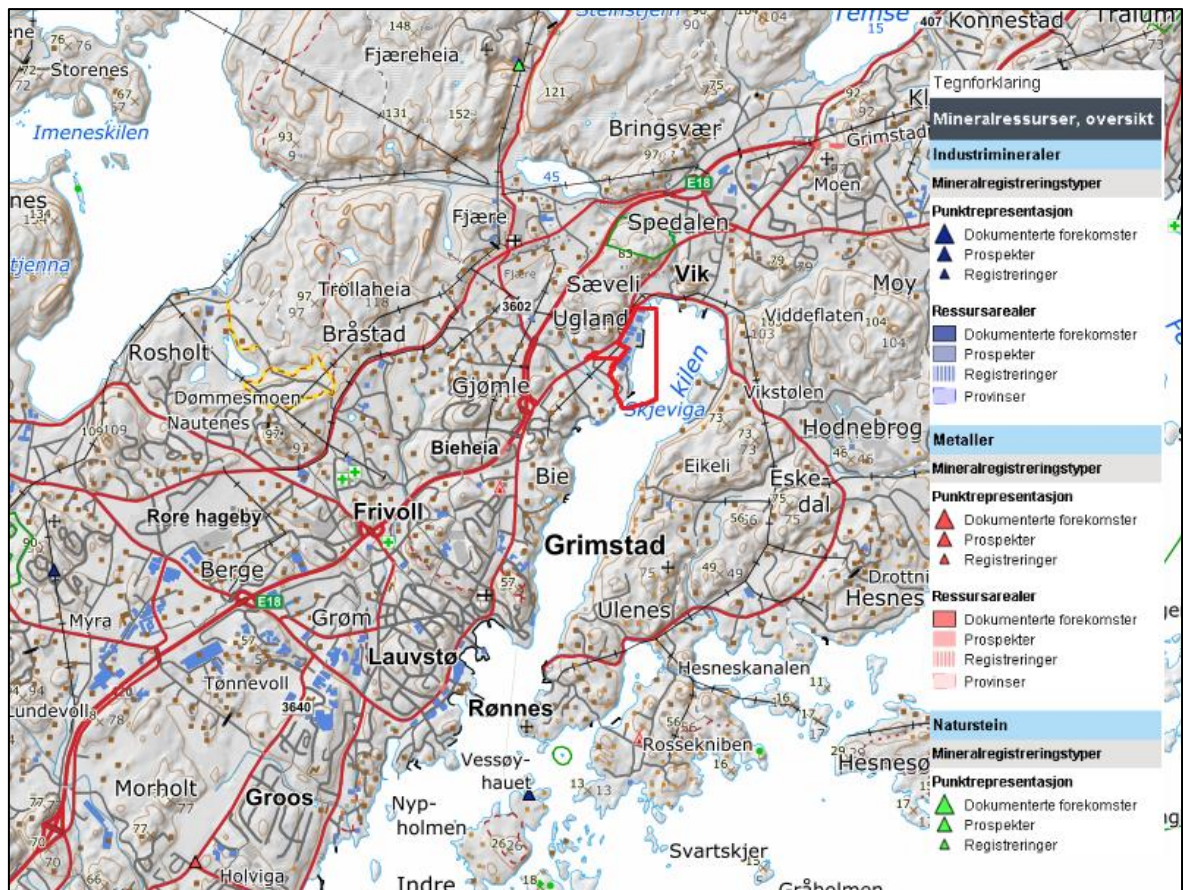
Figur 8: Oversikt over vannressurser i nærheten til tiltaksområdet. Kilde (NGU 2025)

5.1 Konsekvenser av tiltaket

Konsekvensen av tiltaket vil være *ubetydelig endring* for vannressurser.

6 Mineralressurser

Det er ikke registrert mineralressurser i umiddelbar nærhet til tiltaksområdet (Figur 9). Nærmeste mineralressurs er rundt 2 km nord ved Fjære, hvor granitt ble utvunnet frem til 1970-tallet. Det finnes flere historiske reserver av jernmetaller og kalksteinsbrudd lengre borte fra tiltaket, men ingen av disse er aktive i dag.

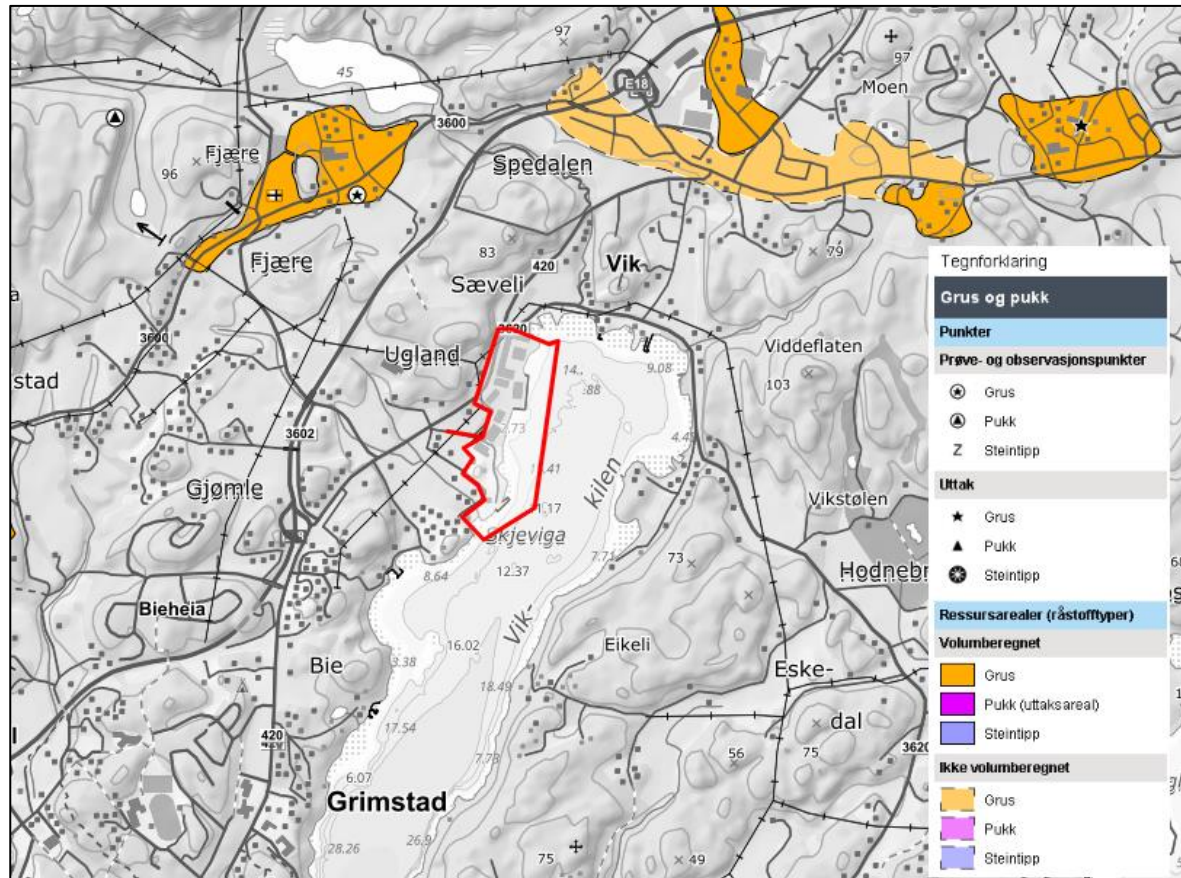

Figur 9: Oversikt over mineralressurser i nærheten til tiltaksområdet. Kilde (NGU 2025)

Omtrent 750 m nord for tiltaksområdet er det registrert forekomster av grus (Figur 9). Opplysninger fra NGU sitt register (per 06.05.1994):

Massene består ellers vesentlig av sortert sand (60%) og grus 30%. Stein- og blokkinnholdet utgjør ca. 10%. Det har tidligere vært massetak 4 steder i området. Nå er de enten nedlagt, gjengrodd eller bebyggt. I skogareal finnes en del fornminner. Det er sonderboret ca. 50 m sørøst for Nymo mekaniske verksted. Boringer viser: 0–3 m siltig sand, så 17 m vekslende sand/grusig sand (NGU 2025).

Tiltaket vil ikke komme i konflikter med mineralressurser.

Figur 10: Oversikt over grus og pukk lokasjoner i nærhet til tiltaksområdet som er merket i rødt. Kilde: (NGU 2025)

6.1 Konsekvenser av tiltaket

Konsekvensen av tiltaket vil være *ubetydelig endring* for mineralressurser.

7 Oppsummering

Tiltaket vil medføre *ubetydelig endring* for utmarksressurser, vannressurser og mineralressurser.

For jordbruk og fiskeri er konsekvensen *noe forringing* på grunn av arealtap og habitattap, knyttet til beslaglegging av dyrket mark, og mulig påvirkning på oppvekstområder for fisk.

Den samlede vurdering av tiltakets påvirkning for naturressurser er derfor vurdert som *noe forringelse*, ifølge metodikken i håndbok V712.

Avbøtende tiltak som tidsstyring av anleggsarbeid og mulig restaurering av berørte habitater vurderes som å redusere konsekvensene.

8 Referanser

- Agder Fylkeskommune. 2025. <https://agderfk.no/vare-tjenester/klima-natur-og-friluftsliv/vilt-og-innlandsfisk/sjofugljakt/>.
- Fiskeridirektoratet. 2025. <https://portal.fiskeridir.no/portal/apps/webappviewer/index.html?id=ea6c536f760548fe9f56e6edcc4825d8>.
- Miljødirektoratet. 2025. «Beslutningsgrunnlag for Ålegraseng.» <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjW8Ofc5ZWMAxX8KhAIHTtCFIMQFnoECAsQAQ&url=https%3A%2F%2Fwww.miljodirektoratet.no%2Fsharepoint%2Fdownloaditem%3Fid%3D01FM3LD2XSSXN7LW7ETZGZCFQ5FTLWJGVJ&usg=AOvVaw0uCcDQeKQlqGpALw4HDYI>.
- NGU. 2025. https://geo.ngu.no/kart/grus_pukk_mobil/.
- . 2025. https://geo.ngu.no/kart/granada_mobil/.
- . 2025. https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=98819.
- NIBIO. 2025. https://kilden.nibio.no/?topic=arealinformasjon&zoom=13.8&x=6486265.15&y=126372.05&bgLayer=norgebilder&layers=verdiklasser_jordsmonnkart,verdiklasser_ar5dmk,basis_eien domsgrenser&layers_opacity=0.75,0.75,0.75&layers_visibility=true,true,true.
- . 2025. https://kilden.nibio.no/?topic=arealinformasjon&zoom=6.2&x=6484216.38&y=130899.77&bgLayer=norgebilder&layers=user_drawn,beite_sau_lam&layers_opacity=1,0.75&layers_visibility=true,true.
- . 2025. https://kilden.nibio.no/?topic=arealinformasjon&zoom=10.9&x=6486571.24&y=126493.64&bgLayer=graatone&layers=ar5_areatype&layers_opacity=0.75&layers_visibility=true.
- NIVA. 2021. «Miljøovervåking i Vikkilen i Grimstad i 2021 .» <https://niva.brage.unit.no/niva-xmlui/bitstream/handle/11250/2982196/7701-2022%2bhigh.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
- . 2022. «Restaurering av ålegrasenger: En praktisk veileder utviklet for Oslo kommune.» <https://niva.brage.unit.no/niva-xmlui/bitstream/handle/11250/2977588/7693-2022%20high.pdf?sequence=1>.
- Regjeringen. 2023. «Oppdatert jordvernstrategi.» https://www.regjeringen.no/contentassets/5702218c68064c3d91694dabdb22edee/prop_121_s_20222023_lmd_korr02_vedl_09.pdf.
- SSB. 2025. «Fakta om jakt.» <https://www.ssb.no/jord-skog-jakt-og-fiskeri/faktaside/jakt>.
- Åsan, E., I. Øie, A. Engh, M.S Aarbø, og M. Meland. 2024. «Elg og hjort i Agder 2024.» *Faun rapport R006-2024*. <https://fnat.no/uploads/KN3WFCFD/FaunrapportR006-2024ElgoghjortiAgder2024.pdf>.